

Nr 10.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 8 juni 1910.
— — — — Andra Kammaren den 8 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtanden nr 20 och 22 samt memorial nr 21 och 23.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen anmäla följande beslut.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 10 Häft. (Nr 10.) 1

Pensionsstaten.

1:o) Uti den till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i första punkten under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 118,828 kronor, med 504 kronor till 119,332 kronor.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen höjt det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 118,828 kronor, med 504 kronor till 119,332 kronor.

2:o) Uti en den 4 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 131) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, utan hinder af gällande pensioneringsgrunder för arméns befäl och underbefäl med vederlikar den 22 juni 1877,

dels medgifva, att pensionen för krigsarkivarien *Petrelli* må, efter af honom i öfrigt fullgjorda pensionsvillkor, utgå med 4,600 kronor årligen,

dels ock godkänna en föreskrift af innehåll, att efter nyss nämnda belopp skall från och med den 1 januari 1910 beräknas den afgift till pensionskassan, som *Petrelli* har att erlægga på sätt berörda pensioneringsgrunder i öfrigt stadga.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen, utan hinder af gällande pensioneringsgrunder för arméns befäl och underbefäl med vederlikar den 22 juni 1877,

dels medgifvit, att pensionen för krigsarkivarien *Daniel Teodor Johannes Petrelli* må, efter af honom i öfrigt fullgjorda pensionsvillkor, utgå med 4,600 kronor årligen,

dels ock godkänt en föreskrift af innehåll, att efter nyss nämnda belopp skall från och med den 1 januari 1910 beräknas den afgift till pensionskassan, som *Petrelli* har att erlægga på sätt berörda pensioneringsgrunder i öfrigt stadga.

3:o) Uti en till Riksdagen den 4 februari innevarande år aflåten proposition (nr 38) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre soldaten vid Hallands regemente *Karl Johan Nordgren* tillerkännes

dels underhåll i fjärde klassen af Vadstena krigsmanshushkassa med 24 kronor årligen från och med den 1 december 1909 att utgå af samma krigsmanshushkassas medel, med rätt till uppflyttning i högre underhållsklass enligt härför gällande föreskrifter,

dels ock en ökning i förenämnda underhåll med 25 kronor årligen från och med ingången af år 1910 att utgå af det från och med sist-nämnda år å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda ordinarie anslag till förhöjning i gratialen åt afskedadt manskap.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot ifrågavarande förslag, har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

4:o) Uti punkt 2 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 18,350 kronor, med 6,200 kronor till 24,550 kronor.

Riksdagen, som ej funnit något att erinra vid ifrågavarande förslag, har fördensskull höjt det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 18,350 kronor, med 6,200 kronor till 24,550 kronor.

5:o) Uti en till Riksdagen den 4 februari innevarande år aflåten proposition (nr 59) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre båtsmannen vid Norrlands 2:a kompani nr 85 *Erik Johan Forsberg Borg* måtte få tilldelas pension, såsom hade han tjänat uti tjugu år från tjugu års ålder räknadt.

På grund af hvad departementschefen i ärendet anført, har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

6:o) Uti en till Riksdagen den 4 mars innevarande år aflåten proposition (nr 82) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att konstaplarna vid flottans poliskår *Bror Folke Magnus Elmberg* och *Adolf Andreasson Ehrnström* för tillgodoräknande i pensionshänseende af hela deras tjänstetid icke skola vara skyldiga att erlægga retroaktiva pensionsavgifter för längre tid än från den 22 juni 1900, under villkor att föreskrifterna i nämnda brefvet den 11 juni 1909 i afseende å pensionsbeloppen för konstapel vid flottans poliskår skola å sökandena tillämpas.

Äfven Riksdagen har funnit billigheten fordra, att den sökta för-månen tillerkännes sökandena, under förutsättning att pensionsbeloppen för dem begränsas på sätt af statskontoret uti dess i ärendet afgifna utlåtande ifrågasatts.

Riksdagen har alltså med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, medgifvit, att konstaplarna vid flottans poliskår Bror Folke Magnus Elmberg och Adolf Andreasson Ehrnström för tillgodoräkande i pensionshänseende af hela deras tjänstetid icke skola vara skyldiga att erlägga retroaktiva pensionsavgifter för längre tid än från den 22 juni 1900, under villkor att föreskrifterna i nämnda brefvet den 11 juni 1909 i afseende å pensionsbeloppen för konstapel vid flottans poliskår skola å sökandena tillämpas.

7:o) Uti en till Riksdagen den 11 mars 1910 aflåten proposition (nr 104) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga följande förändrade grunder för pensionering af de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och öfriga daglönare att från och med år 1911 tillämpas, nämligen:

1.

För rätt att komma i åtnjutande af pension erfordras ej mindre att hafva tjänat staten under minst 25 år än äfven att antingen hafva uppnått 65 lefnadsår eller efter uppnådda 60 lefnadsår befinnas vara på grund af försvagadt hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen eller ock efter uppnådd lefnadsålder af 55 år befinnas af behörigen styrkt sjuklighet vara för framtiden oförmögen till utförande af arbete därstädes.

2.

Pensionsbeloppet bestämmes efter tjänstetidens längd och utgör vid en tjänstetid af 25 år för förman och sjukvaktare 400 kronor samt för annan daglönare 300 kronor; för hvarje fullt tjänstår därutöver höjes pensionsbeloppet med 15 kronor för förman och sjukvaktare och 10 kronor för annan daglönare; dock skall högsta pensionsbeloppet utgöra för förman och sjukvaktare 625 kronor samt för annan daglönare 450 kronor.

3.

För erhållande af pension såsom förman erfordras att hafva innehaft befattning som förman i minst två år.

4.

Hvad i föregående punkter är stadgadt skall äga tillämpning å alla ifrågakvarande förmän, sjukvaktare och öfriga daglönare, som framdeles

erhålla afsked, med undantag för de stationernas gamla timmermans- och handtverksstater tillhörande förmän och daglönare, hvilka före utgången af år 1910 förklarat sig önska kvarstå vid sina hittills gällande pensioneringsvillkor, som fortfarande skola å dem tillämpas, äfvensom för de nu vid militärdepåerna och varfven anställda förmän, hvilka i pensionshänseende äro likställda med månadslönare och sålunda få hädanefter som hittills räknas till delägare i flottans pensionskassa.

Redan afskedade förmän, sjukvaktare och öfriga daglönare bibehållas vid den pensionsrätt, dem för närvarande tillkommer.

På grund af det i ärendet anförda har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

8:o) Uti en den 18 mars 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 122) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva sådan ändring i de af Riksdagen godkända och af Eders Kungl. Maj:t den 11 december 1903 fastställda bestämmelser angående tillämpning å personalen vid marinintendenturkåren af grunderna för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar,

att den, som från flottans civilstat, kustartilleriet eller flottans pensionskassa öfvergått till marinintendenturkåren, må äga att såsom tjänstetid för erhållande af pension och fyllnadspension tillgodoräkna sig den tid, han varit såsom extra ordinarie kammarskrifvare anställd vid flottan eller pensionskassan, äfven om han icke jämlikt reglementet för flottans pensionskassa erlagt retroaktiva pensionsafgifter för samma tid.

Riksdagen, som ej funnit något att erinra vid Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, har i anledning däraf medgifvit sådan ändring i de af Riksdagen godkända och af Kungl. Maj:t den 11 december 1903 fastställda bestämmelser angående tillämpning å personalen vid marinintendenturkåren af grunderna för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar,

att den, som från flottans civilstat, kustartilleriet eller flottans pensionskassa öfvergått till marinintendenturkåren, må äga att såsom tjänstetid för erhållande af pension och fyllnadspension tillgodoräkna sig den tid, han varit såsom extra ordinarie kammarskrifvare anställd vid flottan eller pensionskassan, äfven om han icke jämlikt reglementet för flottans pensionskassa erlagt retroaktiva pensionsafgifter för samma tid.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 11 mars 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 105) föreslagit Riksdagen medgifva,

att lärare och lärarinnor vid lotsbarnskolor må erhålla enahanda rätt till understöd från småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt som de lärare och lärarinnor vid småskolor eller mindre folkskolor, för hvilkas aflönande bidrag af allmänna medel åtnjutas,

under villkor att lotsstyrelsen erlägger de afgifter till anstalten, som enligt det för anstalten gällande reglementet böra för lärare och lärarinnor utgå, samt

med iakttagande i öfrigt af samma reglemente uti tillämpliga delar, dock att tjänstår, som infallit före den 1 januari 1907, räknas såsom fullt, därest lärare eller lärarinna vid lotsbarnskola därunder tjänstgjort 7 månader eller 30 veckor, och tjänstår, som infallit efter nämnda dag, räknas såsom fullt, därest tjänstgöringen därunder uppgått till 8 månader eller 34½ veckor, och att med de år, under hvilka lärare eller lärarinna möjligen undervisat kortare tid, än hvad i hvardera fallet är sagdt, sammanläggning och reduktion verkställes med beräkning af hvarje tjänstår till 7 månader beträffande tid före berörda den 1 januari och till 8 månader beträffande tid efter samma dag, därvid lärare eller lärarinna, som under ett eller flera år på grund af rådande organisation ej kunnat beredas tjänstgöring vid mera än en lotsbarnskola, skall äga att såsom fyllnad i tjänstetiden under sådant år räkna sig till godo den tid, hvarmed tjänstgöringen under år, som förflutit före nämnda den 1 januari 1907, öfverstigit 7 månader och under år, som infallit efter samma dag, öfverskjutit 8 månader.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, har Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition medgifvit

att lärare och lärarinnor vid lotsbarnskolor må erhålla enahanda rätt till understöd från småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt, som de lärare och lärarinnor vid småskolor eller mindre folkskolor, för hvilkas aflönande bidrag af allmänna medel åtnjutas,

under villkor att lotsstyrelsen erlägger de afgifter till anstalten, som enligt det för anstalten gällande reglementet böra för lärare och lärarinnor utgå, samt

med iakttagande i öfrigt af samma reglemente uti tillämpliga delar, dock att tjänstår, som infallit före den 1 januari 1907, räknas såsom fullt, därest lärare eller lärarinna vid lotsbarnskola därunder tjänstgjort 7 månader eller 30 veckor, och tjänstår, som infallit efter nämnda dag, räknas såsom fullt, därest tjänstgöringen därunder uppgått till 8 månader eller 34½ veckor, och att med de år, under hvilka lärare eller lärarinna möjligen undervisat kortare tid, än hvad i hvardera fallet är sagdt, sammanläggning och reduktion verkställes med beräkning af hvarje tjänstår till 7 månader beträffande tid före berörda den 1 januari och till 8 månader beträffande tid efter samma dag, därvid lärare eller lärarinna, som under ett eller flera år på grund af rådande organisation ej kunnat beredas tjänstgöring vid mera än en lotsbarnskola, skall äga att

såsom fyllnad i tjänstetiden under sådant år räkna sig till godo den tid, hvarmed tjänstgöringen under år, som förflutit före nämnda den 1 januari 1907, öfverstigit 7 månader och under år, som infallit efter samma dag, öfverskjutit 8 månader.

10:o) Uti en den 4 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 135) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

1:o) att godkänna följande ändrade grunder för barnmorskornas pensionsanstalt att gälla från och med år 1912:

Anstalten afser att bereda ålderdomsunderstöd åt här i riket legitimerade barnmorskor, hvilka utöfva yrkesmässig verksamhet såsom sådana.

Skyldig att inträda såsom delägare i anstalten är hvarje legitimerad barnmorska, som efter 1912 års ingång i en ålder, ej uppgående till 40 år, erhåller anställning hos kommun mot åtnjutande af fast aflöning eller å barnbördshus mot åtnjutande af årslön, ej understigande 400 kronor, hvari värdet af bostad, vedbrand och andra naturaförmåner må inräknas med sammanlagdt högst 100 kronor.

Berättigad att inträda såsom delägare i anstalten är hvarje annan legitimerad barnmorska, som här i riket utöfvar yrkesmässig verksamhet såsom sådan och icke uppnått en lefnadsålder af 60 år.

Anmälan om inträde i anstalten göres för barnmorska, som är skyldig att inträda såsom delägare, af vederbörande kommun eller barnbördshus; och skall denna anmälan vara åtföljd af, förutom handlingar, som visa, att barnmorskan är skyldig att inträda i anstalten, kommunens eller barnbördshusets uttryckliga förklarande, huruvida och till hvilket belopp kommunen eller barnbördshuset förbinder sig att lämna årsbidrag till barnmorskans pensionering.

Annan barnmorska, än nyss är nämnd, har att själf hos anstalten göra ansökan om inträde med bifogande af handlingar, som utvisa, att hon är berättigad till inträde; och bör dylik ansökan af barnmorska, som har anställning hos kommun eller å barnbördshus, såvidt ske kan, vara åtföljd af kommunens eller barnbördshusets förklarande, huruvida och till hvilket belopp kommunen eller barnbördshuset förbinder sig att lämna årsbidrag till hennes pensionering.

Delägare är pliktig att årligen intill det år, då hon berättigas uppbära pension, till anstalten inbetala 10 kronor, dock icke under längre tid än 20 år.

I fråga om barnmorska, som är skyldig att inträda såsom delägare i anstalten, ansvarar den kommun eller det barnbördshus, där barnmorskan har anställning, eller, där anställningen är fästad vid två eller

flera kommuner gemensamt, den folkrikaste bland dem för afgiftens behöriga erläggande.

Det ankommer på kommun eller barnbördshus att bestämma om erläggande af årsbidrag till pensionering af barnmorska, anställd hos kommunen eller å barnbördshuset, dock med iakttagande däraf att minsta årsbidraget utgör 10 kronor.

Delägare må, utöfver henne åliggande årsafgift, göra frivilliga insatser för beredande af högre pension.

Försummar delägare, som icke är skyldig att kvarstå i anstalten, att under två på hvarandra följande år inbetala föreskrifven årsafgift, upphör hon att vara delägare i anstalten och förlorar sin hos densamma innestående behållning, därest ej Kungl. Maj:t i särskilda fall finner skäligt härifrån medgifva undantag.

Barnmorska, som blifvit förklarad för alltid förlustig rättigheten att utöfva barnmorskeyrket, upphör ock att vara delägare i anstalten, men äger att återbekomma hvad hon till anstalten inbetalt, dock utan ränta.

Rätt att komma i åtnjutande af pension från anstalten inträder för delägare, som fullgjort föreskrifna inbetalningar, efter 20 års yrkesmässig verksamhet såsom barnmorska, och sedan hon uppnått en lefnadsålder af 55 år eller, i händelse hon genom obotlig sjukdom eller vanförhet blifvit urståndsatt att vidare utöfva barnmorskeyrket, 50 år, i hvilket senare fall tjänstetiden kan inskränkas till 12 års yrkesmässig verksamhet såsom barnmorska.

Pensionen, hvilken, därest den pensionsberättigade är anställd hos kommun eller å barnbördshus, icke må uppbäras förr än från och med månaden näst efter den, hvarunder hon frånträdt denna befattning, utgår i form af årlig lifränta, hvars belopp enligt af Kungl. Maj:t fastställd dödlighetstabell och räntefot, hvilken senare ej må sättas lägre än till fyra procent, är beroende på storleken af de insatser, som blifvit af eller för henne gjorda, och af de henne därutöfver enligt nedanstående bestämmelser för pensionens ökning tillgodoräknade belopp.

Hvarje i anstalten delaktig barnmorska, hvilken har anställning hos kommun mot åtnjutande af fast aflöning eller å barnbördshus mot åtnjutande af årslön, ej understigande 400 kronor, hvari värdet af bostad, vedbrand och andra naturaförmåner må inräknas med sammanlagdt högst 100 kronor, tillgodoräknas årligen ett bidrag för hennes pensionering lika stort med de insatser tillsammantagna, hvilka under året blifvit af eller för henne gjorda, dock att detta årsbidrag icke för någon må öfverstiga 25 kronor eller beräknas för längre tid än 20 år eller för delägare, som uppnått 60 års ålder.

Detsamma gäller om delägare, som af kommun anställt att mot ersättning af kommunen för hvarje förrättning betjäna dess fattiga och för hvilken kommunen förbundit sig att erlægga årsbidrag till hennes pensionering.

Delägare, som icke vidare innehar sådan anställning, som afses i näst föregående två punkter, tillgodoräknas dock bidrag enligt angifna grunder, därest hon under sammanlagdt 12 år fått tillgodoräkna sig sådant bidrag.

Sammanlagda kapitalvärdet af de återstående pensionsbelopp, som enligt fastställda försäkringstekniska grunder motsvara de redan gjorda och de tillgodoräknade inbetalningarna, utgör anstaltens försäkringsfond.

Staten bidrager till delägarnas pensionering på det sätt, att statsverket årligen betalar den summa, som erfordras för försäkringsfondens fyllande till det belopp, hvartill den på grund af bestämmelserna i närmast föregående punkt bör uppgå.

Pensionstagare, som genom laga kraftvunnet beslut förklarats förlustig medborgerligt förtroende, har förlorat all rätt till pension, men äger återbekomma hvad hon till anstalten inbetalt, dock utan ränta, och jämväl med afdrag af hvad såsom pension uppburits.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t i samma proposition föreslagit Riksdagen

2:o) att godkänna följande bestämmelser att redan före den 1 januari 1912, så snart ske kan och i den mån Eders Kungl. Maj:t föreskrifver, träda i tillämpning:

Legitimerad barnmorska, som enligt nu gällande bestämmelser icke är berättigad till inträde i anstalten, men utöfvar yrkesmässig verksamhet såsom barnmorska och icke uppnått en lefnadsålder af 60 år, äger att inträda såsom delägare under de villkor, som i nu föreslagna grunder stadgas för barnmorska, hvilken ej är anställd i kommuns tjänst eller å barnbördshus.

Barnmorska, som enligt nu gällande bestämmelser för pensionsanstalten skall upphöra att vara delägare i anstalten på grund däraf att hon icke vidare innehar sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som medför tillträde till anstalten, berättigas kvarstå i anstalten under de villkor, som enligt nu föreslagna grunder skola gälla, dock under förutsättning att vederbörande barnmorska inom af riks-försäkringsanstalten föreskrifven tid förklarar sig villig att jämväl i öfrigt underkasta sig dessa grunder, i hvad angår upphörande af delägarskap i anstalten.

Ofvan föreslagna bestämmelser angående rätt att komma i åtnjutande af pension redan vid tidigare ålder än nu är stadgad må vinna tillämpning jämväl å barnmorska, som före den 1 januari 1912 blifvit delägare i pensionsanstalten, om hon inom viss, af riks försäkringsanstalten föreskrifven tid förklarar sig villig att underkasta sig påföljden att icke efter uppnådda 60 år komma i åtnjutande af statsbidrag.

För delägare, som vunnit inträde i anstalten före den 1 januari 1912, skola ofvanstående bestämmelser om sättet för pensions beräkande jämväl äga tillämpning.

Den enligt nu gällande bestämmelser bildade säkerhetsfonden öfverföres till anstaltens besparingsfond samt fördelas på denna fonds delägare i förhållande till hvars och ens andel däri; och skall hvarje delägars därefter befintliga behållning i besparingsfonden tillgodoräknas henne såsom insats för pension i enlighet med ofvannämnda försäkringstekniska grunder, dock att statsbidrag för sådan insats icke må tillgodoräknas.

Slutligen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

3:o) att från och med år 1911 höja det till bestridande af statens bidrag till pensionering af barnmorskor å riksstatens tionde hufvudtitel anvisade förslagsanslag å 20,000 kronor med 10,000 kronor eller till 30,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har fördenskull bifallit ifrågavarande proposition.

11:o) I en till Riksdagen den 21 januari innevarande år aflåten proposition (nr 65) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels medgifva, att pensionsunderlaget för hvar och en af professorerna, extra ordinarie professorn i kemi och farmaci vid karolinska medikokirurgiska institutet *Severin Jolin* och extra ordinarie professorn i medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala *greffe Carl Thore Mörner* må anses från och med år 1909 utgöra 5,000 kronor, samt såsom villkor för denna förmåns åtnjutande föreskrifva, ej mindre att af de å allmänna indragningsstaten för Jolin och greffe Mörner uppförda personliga lönetillägg 800 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar än äfven att Jolin och greffe Mörner skola, räknadt från ingången af år 1909, erlägga mot nämnda pensionsunderlag svarande pensionsavgifter,

dels ock ytterligare medgifva, att pensionsunderlaget för professorn, prosektorn vid nämnda universitet *Oskar Martin Ramström* må anses från och med år 1909 utgöra 4,000 kronor med iakttagande, att, i den mån

Ramström framdeles kommer i åtnjutande af ålderstillägg å lönen, hans pensionsunderlag skall undergå motsvarande förhöjning samt med skyldighet för Ramström att, räknadt från ingången af år 1909, erlägga mot berörda pensionsunderlag svarande pensionsavgifter.

På grund af hvad till stöd för denna framställning andragits, har Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition a) medgifvit, att pensionsunderlaget för hvar och en af professorerna, extra ordinarie professorn i kemi och farmaci vid karolinska mediko-kirurgiska institutet Severin Jolin och extra ordinarie professorn i medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala grefve Carl Thore Mörner må anses från och med år 1909 utgöra 5,000 kronor, samt såsom villkor för denna förmåns åtnjutande föreskrifvit, ej mindre att af de å allmänna indragningsstaten för Jolin och grefve Mörner uppförda personliga lönetillägg 800 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar än äfven att Jolin och grefve Mörner skola, räknadt från ingången af år 1909, erlägga mot nämnda pensionsunderlag svarande pensionsavgifter; samt

b) ytterligare medgifvit, att pensionsunderlaget för professorn, pro-sektorn vid nämnda universitet Oskar Martin Ramström må anses från och med år 1909 utgöra 4,000 kronor med iakttagande att, i den mån Ramström framdeles kommer i åtnjutande af ålderstillägg å lönen, hans pensionsunderlag skall undergå motsvarande förhöjning samt med skyldighet för Ramström att, räknadt från ingången af år 1909, erlägga mot berörda pensionsunderlag svarande pensionsavgifter.

12:o) Uti punkt 3 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att Eders Kungl. Maj:t må för år 1911 bestämma de belopp, som för bestridande af småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltningsbestyr blifva erforderliga; samt

att de för berörda förvaltningskostnader och för anstaltens utgifter i öfrigt under samma år erforderliga medel må af Eders Kungl. Maj:t, i den mån influtna avgifter icke äro att tillgå, anvisas af tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda avgifter, i den mån de under året ingå, eller, därest dessa avgifter skulle för året finnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

Då ifrågavarande förslag ej föranledt till någon erinran från Riksdagens sida, har Riksdagen, i afseende å kostnaderna för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltning och verksamhet under år 1911, medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må för sistnämnda år bestämma de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blifva erforderliga; samt att de för berörda förvaltningskostnader och för an-

staltens utgifter i öfrigt under samma år erforderliga medel må af Eders Kungl. Maj:t, i den mån influtna afgifter icke äro att tillgå, anvisas af tillgängliga statsmedel såsom förskott att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året ingå, eller, därest dessa afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

13:o) Uti en den 15 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 206) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels med uteslutande af det nu å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda förslagsanslag å 40,000 kronor med titel *bidrag till pensionering af lärarinnor vid högre flick- och samskolor*, å samma hufvudtitel uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 68,000 kronor med titel *bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter*,
dels ock godkänna följande:

Bestämmelser för tilldelande af bidrag ur förslagsanslaget: bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter.

§ 1. Lärarinnornas pensionsanstalt.

1. För att bereda pensioner åt den kvinnliga lärarpersonalen vid de läroanstalter, som åtnjuta statsunderstöd från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda reservationsanslaget till enskilda läroanstalter, upprättas en pensionsanstalt, benämnd *Lärarinnornas pensionsanstalt*. Pensionsanstaltens reglemente fastställas af Kungl. Maj:t.

2. Skyldighet att vara delägare i denna pensionsanstalt åligger vid sagda läroanstalter anställd

A) föreståndarinna äfvensom ämneslärarinna med full tjänstgöring,

B) annan lärarinna med sammanlagdt minst 10 veckotimmars undervisning i klasserna öfver de förberedande i en eller flera af sagda läroanstalter.

Föreståndarinna eller lärarinna, som före det dessa bestämmelser trädtt i kraft fyllt 50 år, äger rättighet men icke skyldighet att ingå i pensionsanstalten.

3. Pensionsavgiften för delägare, tillhörande grupp A, skall beräknas sålunda, att den motsvarar en pension af 1,200 kronor från 60 års ålder, dock att lägsta avgiften för år skall vara 180 kronor och högsta 240 kronor.

Pensionsafgiften för delägare tillhörande grupp B skall bestämmas efter det antal, dock högst 20, veckotimmar hennes undervisning omfattar i klasserna öfver de förberedande. Afgiften för hvarje veckotimme skall beräknas sålunda, att den motsvarar en pension af 60 kronor för hvarje veckotimme att utgå från 60 års ålder, dock att lägsta afgiften för år för en veckotimme skall vara 9 kronor och högsta 12 kronor.

4. Till pensionsafgiften skola utgå följande bidrag:

a) af staten: en tredjedel af den i mom. 3 för den lärarinnegrupp, som delägaren tillhör, angifna lägsta pensionsafgiften,

b) af kommun eller enskilda donatorer: en tredjedel af samma lägsta pensionsavgift, därest delägaren är anställd vid enskild mellanskola eller vid högre flickskola,

c) af läroanstalten: en tredjedel af samma lägsta pensionsavgift, därest delägaren är anställd vid högre goss- eller samskola eller vid enskildt lärarinneseminarium.

För utgörande af i hvarje fall återstående del af den pensionsavgift, som jämlikt mom. 3 skall inbetalas för delägaren, ansvarar vederbörande läroanstalt, med rätt för läroanstalten att af delägarrens lön afdraga ett belopp svarande mot denna del af pensionsafgiften.

5. Rätt att vid afgang från sådan anställning, som i mom. 2 sägs, komma i åtnjutande af pension inträder den 1 juli det kalenderår, då delägare fyller 55 år.

Skyldighet att afgå från sådan anställning inträder den 1 juli det kalenderår, då delägare fyller 60 år. Öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk må dock kunna medgifva henne att kvarstå i sådan anställning, därest och så länge hennes kvarstående pröfvas vara till gagn för undervisningen, dock icke i något fall längre än till den 1 juli det kalenderår, då hon fyller 63 år.

6. Där ej för särskildt fall, hvarom stadgas i pensionsanstaltens reglemente, pensionsrätt svarande mot vissa pensionsavgifter gått förlorad, utgår pension med det belopp, som vid den tidpunkt då pensionen tillträdes beräknas motsvara alla de pensionsavgifter, som blifvit för delägaren erlagda, dock med högst 1,200 kronor om året.

7. Delägare, hvilken, utan att vara berättigad till pension, upphör att innehafva sådan anställning, som i mom. 2 sägs, vare i fall och under villkor, hvarom i reglementet för pensionsinrättningen stadgas, berättigad att däri kvarstå. I sådant fall utgå icke de i mom. 4 a), b) och c) föreskrifna bidrag till pensionsafgiften.

§ 2. Svenska lärarinnornas pensionsförening.

För lärarinna, som icke är delägare i eller åtnjuter pension från Lärarinnornas pensionsanstalt, skall, under villkor att af henne eller för henne under nästföregående år till Svenska lärarinnornas pensionsförening inbetalts minst 60 kronor och att hon under samma tid vid statsunderstödd enskild läroanstalt haft minst 20 timmars tjänstgöring, statsbidrag utgå till pensionsföreningen med 60 kronor.

§ 3. Öfvergångsbestämmelser.

1. Åger pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom eller Svenska lärarinnornas pensionsförening vid den tidpunkt, då dessa bestämmelser träda i kraft, rätt till statsbidrag för delägare, må sådant statsbidrag fortfarande utgå för delägaren enligt hittills gällande bestämmelser, dock i fråga om föreståndarinna eller lärarinna, som afses i § 1 mom. 2, endast under förutsättning att mellan henne och pensionsanstalten är eller senast före den 1 januari 1912 varder aftaladt, dels att hon må kvarstå som delägare till 60 års ålder, dels att pension må af henne tillträdas först sedan hon afgått från sådan anställning, som enligt nyssnämnda bestämmelse medför skyldighet att vara delägare i Lärarinnornas pensionsanstalt.

2. För den afgift, som för sådant statsbidrags bibehållande skall erläggas till pensionsanstalten, skall läroanstalten svara på sätt i sista punkten af § 1 mom. 4 stadgas.

3. För delägare i Lärarinnornas pensionsanstalt, för hvilken på grund af stadgandet i mom. 1 statsbidrag utgår till endera af de båda äldre pensionsanstalterna, utgår icke något statsbidrag till den nya pensionsanstalten. Däremot utgår till denna pensionsanstalt det i § 1 mom. 4 under b) eller c) stadgade bidrag. Därjämte ansvarar läroanstalten, på sätt i sista punkten af samma mom. stadgas, för den ytterligare afgift, som må erfordras för beredande af en pension, hvilken tillsammans med den pension, delägaren har att vänta från den af de båda äldre pensionsanstalterna som för henne åtnjuter statsbidrag, motsvarar den i § 1 mom. 3 afsedda, dock att sådan afgift icke skall utgå med högre belopp än som må erfordras för att summan af de för delägaren till nyssnämnda äldre pensionsanstalt och till Lärarinnornas pensionsanstalt utgående afgifter må uppgå till den i sistnämnda mom. för den lärarinnegrupp, delägaren tillhör, angifna högsta pensionsavgift.

I detta sammanhang har Riksdagen till behandling förehaft en af herr *C. Vahlquist* inom Andra kammaren väckt motion (nr 310), däruti föreslagits, att Riksdagen, under förutsättning att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag i hufvudsak bifalles, ville besluta, att förvaltningen af lärarinnornas pensionsansstalt uppdrages åt direktionen för folkskol-lärarnes pensionsinrättning enligt de närmare föreskrifter, som meddelas af Konungen; samt att pensionsansanstaltens förvaltningskostnader skola bestridas af pensionsanstaltens egna fonder.

Då Riksdagen år 1909 fastställde grunderna för beviljande af statsunderstöd åt enskilda läroanstalter, förbereddes lösningen af lärarinnornas pensionsfråga därigenom, att bland villkoren intogos vissa bestämmelser angående kommuns (eller enskilda donatorers), skolas och lärarinnas skyldighet att bidraga till lärarinnas pensionering.

Det särskilda utskott, hvilket hade att afgifva yttrande öfver de vid 1909 års riksdag framlagda förslag beträffande statsunderstöd åt enskilda läroanstalter, uttalade i fråga om lärarinnornas pensionsrätt, att lärarinnan, såsom förhållandena nu vore, icke kunde påräkna en tillräcklig pension, när hon i skolans tjänst uppnådde en ålder, då hennes krafter icke längre räckte till för skolarbetet. Hvad betydelse detta hade för skolan och undervisningen, ansåge utskottet ligga i öppen dag.

Utan att vidare ingå på frågan, uttalade sig utskottet därjämte för lämpligheten af de i Eders Kungl. Maj:ts då förevarande proposition föreslagna bestämmelser därom 1) att i kommuns eller enskilda donatorers bidrag skulle ingå äfven bidrag till lärarinnornas pensionering enligt de grunder, som framdeles kunde varda stadgade; 2) att motsvarande föreskrift skulle lämnas i fråga om vissa af de enskilda läroanstalternas förpliktelser gentemot lärarinnorna; samt 3) att lärarinnorna skulle åläggas att bidraga till sin egen pensionering. Ifrågavarande bestämmelser blefvo ock af Riksdagen godkända.

Det förslag, som af Eders Kungl. Maj:t framlagts i nu förevarande proposition, synes Riksdagen i det stora hela innebära en lycklig lösning af frågan om pensionering af lärarinnorna vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna. I anslutning till de ofvan anförda af 1909 års riksdag godkända bestämmelserna beredes genom detta förslag åt de ifrågavarande lärarinnorna tillfälle att med pension afgå från sina befattningar vid den ålder, då undervisningens behöriga tillgodoseende måste i regel göra en sådan afgang önskvärd. Statens utgifter för detta ändamål synas icke betungande, då den faktiska ökningen i totalkostnaden enligt departementschefens beräkningar utgör endast ungefär 13,000 kronor.

Riksdagen anser sig sålunda hafva grundad anledning att biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag såväl rörande den nya anstalt, hvilken under namn af »Lärarinnornas pensionsanstalt» skulle omhänderhafva pensioneringen af hela den lärarinnepersonal, för hvilken pensionstväng skulle införas, som ock angående fortsatt statsbidrag till pensionering genom Svenska lärarinnornas pensionsförening af vissa andra lärarinnor vid de enskilda statsunderstödda läroanstalterna.

Hvad angår de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna öfvergångsbestämmelserna, får Riksdagen endast anmärka, att den tid, inom hvilken det i mom. 1 af § 3 omförmälda aftalet skall träffas, lärer böra framflyttas till den 1 januari 1913, emedan, hvad angår Svenska lärarinnornas pensionsförening, sådan stadgeändring, som måste föregå ett eventuellt aftal med denna förening, icke kan genomföras förr än under år 1912. För ändring af föreningens stadgar kräfves nämligen beslut å två ordinarie bolagsstämmor, hvilka hållas en gång hvarje år, och innevarande års stämma har, enligt hvad Riksdagen inhämtat, ägt rum redan den 30 sistlidne mars.

Hvad därefter vidkommer förvaltningen af den nya pensionsanstalten, har Eders Kungl. Maj:t visserligen icke för Riksdagen framlagt något bestämdt förslag, utan synes det vara afsedt, att bestämmelser härom skola inflyta i det reglemente för pensionsinrättningen, som i sinom tid skall fastställas af Eders Kungl. Maj:t. Emellertid har vid statsrådsprotokollet fogats ett förslag till sådant reglemente, hvilket utarbetats på föranstaltande af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk. Enligt detta förslag skulle förvaltningen omhänderhållas af en styrelse, bestående af sju personer, hvaraf Eders Kungl. Maj:t skulle utse en och de öfriga sex väljas af delägarne i pensionsinrättningen.

Riksdagen kan dock för sin del icke förorda, att en särskild förvaltning för denna nya pensionsanstalt skulle anordnas. Riksdagen anser nämligen, att de skenbara fördelar, som genom den ifrågasatta själfstyrelsen skulle beredas delägarne, icke uppväga olägenheterna. Kungl. Maj:ts förmåga att utse en dugande person till ordförande i styrelsen drager ingen i tvifvelsmål, men däremot torde det möta åtskilliga svårigheter för de öfver hela landet spridda delägarne — lärarinnorna vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna — att enas om sex fullt kvalificerade personer, förfarna i pensions- och placeringsfrågor. Utan särskild godtgörelse torde ej heller de sex sålunda utsedda åtaga sig värfvet, liksom man icke torde kunna förutsätta, att i landsorten bosatta delägare skulle infinna sig på den s. k. bolagsstämman i Stockholm utan att få sina resekostnader ersatta. Själfstyrelsen skulle således,

utan att garanti kunde lämnas att den blefve fullt kompetent, draga onödiga kostnader.

Enligt Riksdagens åsikt vore det särdeles önskligt, att statens och statsunderstödda pensionsanstalter i möjligaste mån centraliserades under en gemensam förvaltning. Fördelarna häraf, minskade kostnader och enhetlig, sakkunnig förvaltning, ligga i öppen dag och behöfva här ej vidare utvecklas. Men då denna utväg nu icke står öppen för den här ifrågasatta nya pensionsinrättningen, anser Riksdagen, att den i motioken föreslagna utvägen bör anlitas och sålunda den nya anstalten läggas under *direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning*. Under dennas förvaltning lyda redan bland andra folkskollärarnas enke- och pupillkassa, småskollärarnas m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt, lasaretsläkarnes pensionskassa, döfstumlärarnas pensionsanstalt och lärarnas vid elementarläroverken enke- och pupillkassa. Med hänsyn till detta omfattande verksamhetsfält torde denna direktion bära i erfarenhet och kompetens räknas till de bästa på detta område.

Under hvilka former denna förvaltning bör ske och huru revisionen af den nya pensionsinrättningen skall försiggå — med inrymmande af skäligt inflytande åt delägarna själfva — torde lämpligast öfverlämnas till Eders Kungl. Maj:t att bestämma. Dock vill Riksdagen framhålla, att förvaltningskostnaderna bära, såsom äfven i öfverstyrelsens förslag ifrågasatts, bestridas af anstaltens egna medel.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen

1:o) i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts proposition

dels, med uteslutande af det nu å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda förslagsanslag å 40,000 kronor med titel *bidrag till pensionering af lärarinnor vid högre flick- och samskolor*, å samma hufvudtitel uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 68,000 kronor med titel *bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter*,
dels ock godkänt följande:

Bestämmelser för tilldelande af bidrag ur förslagsanslaget: bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter.

§ 1. Lärarinnornas pensionsanstalt.

1. För att bereda pensioner åt den kvinnliga lärarpersonalen vid de läroanstalter, som åtnjuta statsunderstöd från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda reservationsanslaget till enskilda läroan-

stalter upprättas en pensionsanstalt, benämnd *Lärarinnornas pensionsanstalt*. Pensionsanstaltens reglemente fastställs af Kungl. Maj:t.

2. Skyldighet att vara delägare i denna pensionsanstalt åligger vid sagda läroanstalter anställd

A) föreståndarinna äfvensom ämneslärarinna med full tjänstgöring,

B) annan lärarinna med sammanlagdt minst 10 veckotimmars undervisning i klasserna öfver de förberedande i en eller flera af sagda läroanstalter.

Föreståndarinna eller lärarinna, som före det dessa bestämmelser trädte i kraft fyllt 50 år, äger rättighet men icke skyldighet att ingå i pensionsanstalten.

3. Pensionsavgiften för delägare, tillhörande grupp A, skall beräknas sålunda, att den motsvarar en pension af 1,200 kronor från 60 års ålder, dock att lägsta avgiften för år skall vara 180 kronor och högsta 240 kronor.

Pensionsavgiften för delägare tillhörande grupp B skall bestämmas efter det antal, dock högst 20, veckotimmar hennes undervisning omfattar i klasserna öfver de förberedande. Avgiften för hvarje veckotimme skall beräknas sålunda, att den motsvarar en pension af 60 kronor för hvarje veckotimme att utgå från 60 års ålder, dock att lägsta avgiften för år för en veckotimme skall vara 9 kronor och högsta 12 kronor.

4. Till pensionsavgiften skola utgå följande bidrag:

a) af staten: en tredjedel af den i mom. 3 för den lärarinnegrupp, som delägaren tillhör, angifna lägsta pensionsavgiften,

b) af kommun eller enskilda donatorer: en tredjedel af samma lägsta pensionsavgift, därest delägaren är anställd vid enskild mellanskola eller vid högre flickskola,

c) af läroanstalten: en tredjedel af samma lägsta pensionsavgift, därest delägaren är anställd vid högre goss- eller samskola eller vid enskildt lärarinneseminarium.

För utgörande af i hvarje fall återstående del af den pensionsavgift, som jämlikt mom. 3 skall inbetalas för delägaren, ansvarar vederbörande läroanstalt, med rätt för läroanstalten att af delägarens lön afdraga ett belopp svarande mot denna del af pensionsavgiften.

5. Rätt att vid afgang från sådan anställning, som i mom. 2 sägs, komma i åtnjutande af pension inträder den 1 juli det kalenderår, då delägare fyller 55 år.

Skyldighet att afgå från sådan anställning inträder den 1 juli det kalenderår, då delägare fyller 60 år. Öfverstyrelsen för rikets all-

männa läroverk må dock kunna medgifva henne att kvarstå i sådan anställning, därest och så länge hennes kvarstående pröfvas vara till gagn för undervisningen, dock icke i något fall längre än till den 1 juli det kalenderår, då hon fyller 63 år.

6. Där ej för särskildt fall, hvarom stadgas i pensionsanstaltens reglemente, pensionsrätt svarande mot vissa pensionsavgifter gått för-lorad, utgår pension med det belopp, som vid den tidpunkt då pensionen tillträdes beräknas motsvara alla de pensionsavgifter, som blifvit för del-ägaren erlagda, dock med högst 1,200 kronor om året.

7. Delägare, hvilken, utan att vara berättigad till pension, upphör att innehafva sådan anställning, som i mom. 2 sägs, vare i fall och under villkor, hvarom i reglementet för pensionsinrättningen stadgas, berättigad att däri kvarstå. I sådant fall utgå icke de i mom. 4 a), b) och c) föreskrifna bidrag till pensionsavgiften.

§ 2. Svenska lärarinnornas pensionsförening.

För lärarinna, som icke är delägare i eller åtnjuter pension från Lärarinnornas pensionsanstalt, skall, under villkor att af henne eller för henne under nästföregående år till Svenska lärarinnornas pensions-förening inbetalts minst 60 kronor och att hon under samma tid vid statsunderstödd enskild läroanstalt haft minst 20 timmars tjänstgöring, statsbidrag utgå till pensionsföreningen med 60 kronor.

§ 3. Öfvergångsbestämmelser.

1. Äger pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom eller Svenska lärarinnornas pensionsförening vid den tidpunkt, då dessa bestämmelser träda i kraft, rätt till statsbidrag för delägare, må sådant statsbidrag fortfarande utgå för del-ägaren enligt hittills gällande bestämmelser, dock i fråga om före-ståndarinna eller lärarinna, som afses i § 1 mom. 2, endast under förut-sättning att mellan henne och pensionsanstalten är eller senast före den 1 januari 1913 varder aftaladt, dels att hon må kvarstå som del-ägare till 60 års ålder, dels att pension må af henne tillträdas först sedan hon afgått från sådan anställning, som enligt nyssnämnda be-stämmelse medför skyldighet att vara delägare i Lärarinnornas pensions-anstalt.

2. För den afgift, som för sådant statsbidrags bibehållande skall erläggas till pensionsanstalten, skall läroanstalten svara på sätt i sista punkten af § 1 mom. 4 stadgas.

3. För delägare i Lärarinnornas pensionsanstalt, för hvilken på grund af stadgandet i mom. 1 statsbidrag utgår till endera af de båda äldre pensionsanstalterna, utgår icke något statsbidrag till den nya pensionsanstalten. Däremot utgår till denna pensionsanstalt det i § 1 mom. 4 under b) eller c) stadgade bidrag. Därjämte ansvarar läroanstalten, på sätt i sista punkten af samma mom. stadgas, för den ytterligare afgift, som må erfordras för beredande af en pension, hvilken tillsammans med den pension, delägaren har att vänta från den af de båda äldre pensionsanstalterna, som för henne åtnjuter statsbidrag, motsvarar den i § 1 mom. 3 afsedda, dock att sådan afgift icke skall utgå med högre belopp än som må erfordras för att summan af de för delägaren till nyssnämnda äldre pensionsanstalt och till Lärarinnornas pensionsanstalt utgående afgifter må uppgå till den i sistnämnda mom. för den lärarinnegrupp, delägaren tillhör, angifna högsta pensionsavgift, samt

2:o) med bifall till herr Vahlquists motion, för sin del beslutit,

dels att Lärarinnornas pensionsanstalt skall förvaltas af direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning enligt de närmare föreskrifter, som meddelas af Konungen;

dels ock att pensionsanstaltens förvaltningskostnader skola bestridas af anstaltens egna medel.

14:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts uti punkten 4 under tionde hufvudtiteln gjorda framställning, har Riksdagen medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må för år 1911 dels bestämma de belopp, som erfordras för bestridande af kostnaderna för förvaltningen af döfstumlärnas pensionsanstalt, dels ock, därest dessa kostnader icke kunna bestridas af influtna afgifter, anvisa erforderligt belopp af förslagsanslaget »Bidrag till döfstumlärnas pensionsanstalt».

15:o) Uti punkt 5 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

att för år 1911 höja det på ordinarie stat under tionde hufvudtiteln under rubrik »Bidrag till döfstumlärnas pensionsanstalt» uppförda förslagsanslag med 10,000 kronor eller från 20,000 kronor till 30,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende blifvit anfördt, har Riksdagen för år 1911 höjt det på ordinarie stat under tionde hufvudtiteln under rubrik »Bidrag till döfstumlärnas pensionsanstalt» uppförda förslagsanslag med 10,000 kronor eller från 20,000 kronor till 30,000 kronor.

16:o) Uti punkten 6 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, med uteslutande ur riksstaten af det å

tionde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag å 6,000 kronor till bidrag till kungl. teaterns pensionskassa, till bidrag till kungl. hofkappellets pensionsinrättning å ordinarie stat å samma hufvudtitel uppföra ett årligt anslag af 3,000 kronor.

Riksdagen, som ej funnit något att erinra vid detta förslag, har alltså, med uteslutande ur riksstaten af det å tionde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag å 6,000 kronor till bidrag till kungl. teaterns pensionskassa, till bidrag till kungl. hofkappellets pensionsinrättning å ordinarie stat å samma hufvudtitel uppfört ett årligt anslag af 3,000 kronor.

17:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag under pensionsstaten har någon förändring icke ifrågasatts; och har Riksdagen beslutat, att samtliga de anslag under pensionsstaten, i afseende å hvilka förändring icke blifvit anmäld, skola i 1911 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Indragningsstaten.

18:o) Uti en till Riksdagen den 25 februari innevarande år aflåten proposition (nr 99) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att tillförordnade brottmålsdomaren i Norrbottens län, vice härads höfdingen *Eskil Stecksén* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han frånträdtt brottmålsdomarebefattningen, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 1,800 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, har medgifvit, att tillförordnade brottmålsdomaren i Norrbottens län, vice härads höfdingen *Eskil Stecksén* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han frånträdtt brottmålsdomarebefattningen, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af ett tusen åttahundra kronor.

19:o) Uti en till Riksdagen den 4 mars innevarande år aflåten proposition (nr 100) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att skrifbitrådet hos nedre justitierevisionen *Amalia Charlotta Jansson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes arbete för nedre revisionens räkning upphört, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 700 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att skrifbitrådet hos nedre justitierevisionen *Amalia Charlotta Jansson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder

hennes arbete för nedre revisionens räkning upphört, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af sjuhundra kronor.

20:o) Uti punkt 7 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förrådsdrängen vid arméns intendenturförråd å Karlsborg *Karl Fredrik Kindmark (Kind)* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han varder entledigad från nu innehafvande anställning, under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att förrådsdrängen vid arméns intendenturförråd å Karlsborg *Karl Fredrik Kindmark (Kind)* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han varder entledigad från nu innehafvande anställning, under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af trehundra kronor.

21:o) Uti punkten 8 under tionde hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. löjtnanten vid Västmanlands regemente *Martin Ossian Kristofilus Ottander* må från och med den 1 november 1905 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet anförts, anser äfven Riksdagen, att något understöd bör beviljas f. d. löjtnanten Ottander. Då emellertid detta, enligt Riksdagens mening, egentligen bör afse att endast utgöra ersättning för Ottanders vårdande å hospital, anser Riksdagen, att understödets belopp bör bestämmas hufvudsakligen med hänsyn till kostnaden för hospitalsvården. Enligt inhämtade upplysningar uppgår denna kostnad visserligen för närvarande, och så länge Ottander vårdas å 1:a klassen, till 2 kronor 25 öre pr dag, men utsikt förefinnes, att Ottander skall kunna erhålla plats å 2:dra klassen, hvarest afgiften belöper sig till endast 1 krona per dag, däri ej inberäknade utgifterna för kläder och dylikt. Vid sådant förhållande anser Riksdagen, att det understöd, som bör tilldelas Ottander, lämpligen kan bestämmas till 600 kronor årligen.

Då det vidare enligt Riksdagens uppfattning här icke gäller en pension i egentlig mening, anser Riksdagen sig ej hafva anledning medgifva, att understödet skulle, på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, utgå redan från afskedstagandet, utan håller före, att tiden för understödets beviljande bör begränsas till början af det år, hvarunder ansökning om pension för Ottander blef till Eders Kungl. Maj:t ingifven, eller från och med år 1909.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att f. d. löjtnanten vid Västmanlands regemente Martin Ossian Kristofilus Ottander må från och med den 1 januari 1909 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af sexhundra kronor.

22:o) I en till Riksdagen den 11 februari innevarande år aflåten proposition (nr 39) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, dels att, därest auditören vid Vaxholms grenadjärregemente *John Henrik Rundgren* erhåller afsked innan 1910 års utgång, han må från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet varder honom beviljad, å allmänna indragningsstaten uppbära pension, beräknad efter 900 kronor om året för tiden intill den 1 juli 1913, och därefter under Rundgrens återstående listtid efter 450 kronor om året,

dels ock att från anslaget till allmänna indragningsstaten må till arméns pensionskassa utbetalas hvad som i expektansafgifter bör erläggas, för att Rundgren skall från och med nämnda dag komma i åtnjutande af en årlig pension från kassan å 450 kronor.

Auditörsbefattningarna äro, såsom äfven af föredragande departementschefen framhållits, uppenbarligen afsedda att förenas med annan verksamhet, som bereder vederbörande den väsentliga delen af hans utkomst. Skulle nu sådana förhållanden inträda, som göra det för en auditör svårt eller omöjligt att vid sidan af sin egentliga verksamhet fortfarande behörigen upprätthålla auditörsbefattningen, så synes detta, på grund af auditörsbefattningarnas beskaffenhet att vara bisysslor, böra föranleda till att vederbörande får afstå från befattningen såsom auditör.

Med denna uppfattning angående Rundgrens tjänsteställning och i betraktande jämväl däraf, att han enligt bestämmelse i den å auditörsbefattningen utfärdade fullmakten är underkastad de förändringar i tjänstgöringsskyldighet, som en omorganisation af landtförsvaret kan göra erforderliga, har Riksdagen ej kunnat finna omständigheterna påkalla ett medgifvande af den begärda pensionen, utan har Riksdagen beslutat, att icke bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

23:o) Uti en den 4 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 130) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanterna af första klassen vid Hälsinge regemente *Carl Samuel Teodor Winblad von Walter* och *Nils Westberg* må från och med månaden näst efter den, hvarunder de erhålla afsked från innehafvande beställningar, under sin återstående listtid uppbära pension å allmänna indragningsstaten, hvardera till belopp af 900 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts

förevarande proposition, har medgifvit, att sergeanterna af första klassen vid Hälsinge regemente Carl Samuel Teodor Winblad von Walter och Nils Westberg må från och med månaden näst efter den, hvarunder de erhålla afsked från innehafvande beställningar, under sin återstående lifstid uppbära pension å allmänna indragningsstaten, hvardera till belopp af niohundra kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 4 mars innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 118) föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Norrbottens regemente *Bernhard Söderholm* må under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 780 kronor.

På grund af hvad i ärendet anförts anser Riksdagen, att i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag Söderholm bör beredas tillfälle att med pension afgå ur tjänsten; och har Riksdagen sålunda, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning, medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Norrbottens regemente *Bernhard Söderholm* må under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af sjuhundraåttio kronor.

25:o) I en till Riksdagen den 11 februari innevarande år aflåten proposition (nr 61) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Västerbottens regemente *Ludvig Emil Nyblad* må under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 900 kronor.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Västerbottens regemente *Ludvig Emil Nyblad* må under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af niohundra kronor.

26:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits att Riksdagen ville åt f. d. soldaten vid Södermanlands regemente *Anders Gustaf Ed* bevilja en årlig pension af 300 kronor att utgå, om möjligt från 1910 års början, på allmän indragningsstat under hans återstående lifstid.

På grund af hvad i ärendet anförts har Riksdagen funnit sig böra

bevilja f. soldaten Ed, hvilken den 1 juli 1908 erhållit afsked från förut innehafvande anställning såsom portvakt vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori, någon pension utöfver det honom redan tillkommande underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa; och har Riksdagen ansett denna pension lämpligen böra bestämmas till 225 kronor, hvarigenom sammanlagda beloppet af pension och underhåll från krigsmanshuskassan skulle uppgå till omkring 300 kronor.

Riksdagen har alltså med anledning af förevarande motion, medgifvit, att f. soldaten Anders Gustaf Ed må, räknadt från och med den 1 januari 1910, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af tvåhundraatjugufem kronor.

27:o) I en till Riksdagen den 18 februari innevarande år aflåten proposition (nr 66) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att, därest gevarshandtverkaren vid Västernorrlands regemente *Erik Petter Wågberg* erhåller afsked innan den 1 september 1910, han må från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af 780 kronor från allmänna indragningsstaten.

Hvad i detta ärende förekommit synes visserligen innebära ett stöd för att Wågberg bör erhålla rätt till pension, men beloppet af denna bör enligt Riksdagens mening begränsas till 500 kronor, eller enahanda pension, hvartill Wågberg, enligt hvad direktionen öfver arméns pensionskassa upplyst, skulle med tillämpning af 1877 års pensioneringsgrunder hafva varit berättigad, om han erhållit afsked vid den tid, då han enligt samma grunder varit skyldig att afgå ur tjänsten.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att, därest gevarshandtverkaren vid Västernorrlands regemente *Erik Petter Wågberg* erhåller afsked innan den 1 september 1910, han må från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af femhundra kronor från allmänna indragningsstaten.

28:o) I en den 8 innevarande april till Riksdagen aflåten proposition (nr 159) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att t. f. verkmästaren af första klassen vid fortifikationen *Johan Emil Wahlströms änka Augusta Charlotta Wahlström, född Vestberg*, må för sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att beräknas och utgå från och med år 1909.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot denna Eders Kungl. Maj:ts framställning har medgifvit, att t. f. verkmästaren af första klassen vid fortifikationen Johan Emil Wahlströms änka Augusta Charlotta Wahlström, född Vestberg, må för sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor, att beräknas och utgå från och med år 1909.

29:o) I en till Riksdagen den 18 februari innevarande år aflåten proposition (nr 62) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Frans August Andersson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1911.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Frans August Andersson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor, att utgå från och med den 1 januari 1911.

30:o) I en till Riksdagen den 18 februari innevarande år aflåten proposition (nr 63) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl Olofsson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att utgå från innevarande års början.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, har Riksdagen medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl Olofsson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor, att utgå från innevarande års början.

31:o) I en till Riksdagen den 25 februari 1910 aflåten proposition (nr 67) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl Fredrik Fredriksson-Skön* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension å 150 kronor att utgå från innevarande års början.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl Fredrik Fredriksson-Skön* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af etthundrafemtio kronor att utgå från innevarande års början.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 4 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 129) föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Anders Johansson* må under sin återstående lifs-

tid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension å 300 kronor, att utgå från 1910 års början.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren Anders Johansson må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension å trehundra kronor, att utgå från 1910 års början.

33:o) Uti punkt 9 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af vaktmästarna vid intendenturkåren, förrådsvaktmästarna vid Jönköpings regemente *Anders Gustafsson Vakt*, vid Hälsinge regemente *Lars Bodin*, vid Värmlands regemente *Anders Mellqvist*, vid Norra Skånska infanteriregementet *Per Johansson Palmgren* och vid Smålands husarregemente *Jonas Petter Kjell* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han, sedan han uppnått den för erhållande af gratial från Vadstena krigsmanshuskassa stadgade ålder, entledigas från sin befattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma, jämte det honom tillkommande gratial från berörda kassa, uppgår till 360 kronor årligen eller alltså 211 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgifvit, att enhvar af vaktmästarna vid intendenturkåren, förrådsvaktmästarna vid Jönköpings regemente *Anders Gustafsson Vakt*, vid Hälsinge regemente *Lars Bodin*, vid Värmlands regemente *Anders Mellqvist*, vid Norra skånska infanteriregementet *Per Johansson Palmgren* och vid Smålands husarregemente *Jonas Petter Kjell* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han, sedan han uppnått den för erhållande af gratial från Vadstena krigsmanshuskassa stadgade ålder, entledigas från sin befattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma, jämte det honom tillkommande gratial från berörda kassa, uppgår till trehundrasextio kronor årligen eller alltså tvåhundraelfva kronor.

34:o) I en till Riksdagen den 25 februari innevarande år aflåten proposition (nr 75) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att städerskan vid krigsskolan *Sofia Charlotta Andersson* må från och med månaden näst efter den, under hvilken hon blifver entledigad från sin ifrågavarande syssla, å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension till belopp af 300 kronor.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, har Riksdagen medgifvit, att städerskan vid

krigsskolan Sofia Charlotta Andersson må från och med månaden näst efter den, under hvilken hon blifver entledigad från sin ifrågavarande syssla, å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension till belopp af trehundra kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 18 mars innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 101) föreslagit Riksdagen medgifva, att tygarbetaren vid Karlsborgs tygstation *Johan Fredrik Johansson* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han entledigas från sin anställning såsom maskinist vid tygstationen, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, har medgifvit, att tygarbetaren vid Karlsborgs tygstation *Johan Fredrik Johansson* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han entledigas från sin anställning såsom maskinist vid tygstationen, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor.

36:o) Ut i punkten 10 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att arbeterskan vid ammunitionsfabriken *Kerstin Jonsson* må från och med den 1 juli 1910 under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 120 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att arbeterskan vid ammunitionsfabriken *Kerstin Jonsson* må från och med den 1 juli 1910 under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af etthundra-tjugu kronor.

37:o) I en till Riksdagen den 11 februari innevarande år aflåten proposition (nr 64) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förra köksförestånderskan vid garnisonssjukhuset å Karlsborg *Anna Mathilda Hermansson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 200 kronor att utgå från innevarande års början.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att förra köksförestånderskan vid garnisonssjukhuset å Karlsborg *Anna Mathilda Hermansson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af tvåhundra kronor att utgå från innevarande års början.

38:o) Ut i punkt 11 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. musiksergeanten *Johannes Elias Nordström* må från och med år 1910 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 400 kronor.

I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att f. d. musiksergeanten Johannes Elias Nordström må från och med år 1910 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af fyrahundra kronor.

39:o) Uti särskilda inom Riksdagen väckta motioner har sammanstämmande föreslagits, det Riksdagen ville besluta att tilldela genom olycksfall aflidne verkmästaren vid kronovarvet i Karlskrona Carl Johanssons änka, *Kristina Johansson*, ett årligt understöd af 300 kronor att utgå om möjligt redan från och med innevarande år och så länge hon lefver ogift.

Riksdagen, som funnit hvad som anförts till stöd för ifrågavarande framställning vara värdt beaktande, har på grund däraf medgifvit, att verkmästaren vid kronovarvet i Karlskrona Carl Johanssons änka Kristina Johansson, född Blomqvist, må för sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor, att utgå från och med år 1909.

40:o) Uti punkt 12 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att åt förre daglönaren vid flottans varf i Karlskrona *Oskar Herman Karlsson* må beviljas en årlig pension till belopp af 54 kronor, att å allmänna indragningsstaten utgå från den 4 maj 1905.

På grund af hvad i ärendet anförts, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning; och har Riksdagen sålunda beviljat en årlig pension åt förre daglönaren vid flottans varf i Karlskrona Oskar Herman Karlsson till belopp af femtiofyra kronor, att å allmänna indragningsstaten utgå från den 4 maj 1905.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en till Riksdagen den 4 april innevarande år aflåten proposition (nr 148) föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fortifikationsarbetaren *Sven Johan Magnusson (Jansson)* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension till belopp af 300 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1910.

Med anledning af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen medgifvit, att förre fortifikationsarbetaren Sven Johan Magnusson (Jansson) må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension till belopp af trehundra kronor, att utgå från och med den 1 januari 1910.

42:o) Uti en den 4 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 145) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att dag-

lönaren vid flottans beklädnadsverkstad i Karlskrona *Marie Charlotte Agge* må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från hennes anställning vid verkstaden varder henne meddeladt, under sin återstående lifstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 250 kronor årligen.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, har Riksdagen medgifvit, att daglönaren vid flottans beklädnadsverkstad i Karlskrona *Marie Charlotte Agge* må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från hennes anställning vid verkstaden varder henne meddeladt, under sin återstående lifstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp af tvåhundrafemtio kronor årligen.

43:o) Uti en till Riksdagen den 25 februari 1910 aflåten proposition (nr 84) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att aflidne generalmajoren Otto Ludvig Beckmans minderåriga söner *Herbert Ottokar Beckman* och *Allan Ottokar Beckman* må från allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga understöd till belopp af 300 kronor för hvardera, att för en hvar af dem utgå från början af år 1910, intill dess han uppnått 18 års ålder.

Riksdagen har icke haft något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har sålunda medgifvit, att aflidne generalmajoren Otto Ludvig Beckmans minderåriga söner *Herbert Ottokar Beckman* och *Allan Ottokar Beckman* må från allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga understöd till belopp af trehundra kronor för hvardera, att för enhvar af dem utgå från början af år 1910, intill dess han uppnått 18 års ålder.

44:o) Uti punkt 13 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att för gravören vid sjökarteverket *Albert Theodor Lilja* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 2,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han afgår från sin anställning vid sjökarteverket.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså medgifvit, att för gravören vid sjökarteverket *Albert Theodor Lilja* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af tvåtusen kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han afgår från sin anställning vid sjökarteverket.

45:o) I en till Riksdagen den 11 februari innevarande år aflåten proposition (nr 79) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att å allmänna indragningsstaten må för navigationsskoleföreståndaren *Per Alfred Majjströms* änka *Ebba Charlotta Majjström*, född *Odin*, uppföras

en årlig pension af 400 kronor, att af henne från och med den 1 december 1909 åtnjutas, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver.

Då någon lagstadgad rätt till pension ej föreligger samt Riksdagen af hvad i ärendet anförts icke funnit sig öfvertygad, att något behof af understöd verkligen är för handen, har Riksdagen beslutat att icke bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

46:o) Uti punkten 14 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att fortifikationsarbetaren *Olof Magnus Holgersson* må under sin återstående listid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han blifver entledigad från sin anställning vid fästningsbyggnaderna vid Karlskrona.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att fortifikationsarbetaren *Olof Magnus Holgersson* må under sin återstående listid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af trehundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han blifver entledigad från sin anställning vid fästningsbyggnaderna vid Karlskrona.

47:o) I punkten 15 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att för affidne lektorn vid sjökrigsskolan *Carl Mauritz Wejles* änka *Margarete Dorotee Caroline Wejle*, född *Wolff*, samt minderåriga söner *Carl Gunnar* och *Sten Mauritz* å allmänna indragningsstaten från och med år 1910 uppföres ett årligt belopp för änkan af 400 kronor och för hvardera sonen af 100 kronor, att utgå för den förstnämnda, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, och för enhvar af söner, intill dess han uppnått 18 års ålder.

I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att för affidne lektorn vid sjökrigsskolan *Carl Mauritz Wejles* änka *Margarete Dorotee Caroline Wejle*, född *Wolff*, samt minderåriga söner *Carl Gunnar* och *Sten Mauritz* å allmänna indragningsstaten från och med år 1910 uppföres ett årligt belopp för änkan af fyrahundra kronor och för hvardera sonen af etthundra kronor, att utgå för den förstnämnda, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, och för enhvar af söner, intill dess han uppnått 18 års ålder.

48:o) Uti punkten 16 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att landskamreraren i Jämtlands län *Valentin Klinghammer* må för sin återstående listid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 4,600 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked.

På grund af hvad i ärendet anförts, har Riksdagen medgifvit, att landskamreraren i Jämtlands län Valentin Klinghammer må för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af fyratusensexhundra kronor att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked.

49:o) Uti punkten 17 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att länsmanen i Riseberga distrikt inom Kristianstads län *Fredrik Aspelin* må för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken afsked från länsmanstjänsten varder honom beviljad.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgifvit, att länsmanen i Riseberga distrikt inom Kristianstads län *Fredrik Aspelin* må för sin återstående lifstid å allmänna indragningstaten åtnjuta en årlig pension af ettusentvåhundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken afsked från länsmanstjänsten varder honom beviljad.

50:o) I en till Riksdagen den 11 februari innevarande år aflåten proposition (nr 57) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

att å allmänna indragningsstaten bevilja

dels aflidna länsmanen Carl August Rinnanders änka *Hildur Hedvig Amalia Rinnander*, född *Sandström*, pension till belopp af 600 kronor, att utgå årligen från och med år 1910 under hennes återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd,

dels ock aflidna öfverkonstapeln Carl Natanael Hedmans änka *Hilma Karolina Hedman*, född *Namnfeldt*, och makarnas minderåriga dotter *Hilma Natalia* pensioner till belopp af 450 kronor för änkan Hedman och 150 kronor för dottern, att utgå årligen från och med år 1910, för änkan Hedman under hennes återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, och för dottern, intill dess hon uppnått 18 års ålder.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot förevarande proposition, har å allmänna indragningsstaten beviljat

a) aflidna länsmanen Carl August Rinnanders änka *Hildur Hedvig Amalia Rinnander*, född *Sandström*, pension till belopp af sexhundra kronor, att utgå årligen från och med år 1910 under hennes återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, samt

b) aflidna öfverkonstapeln Carl Natanael Hedmans änka *Hilma Karolina Hedman*, född *Namnfeldt*, och makarnas minderåriga dotter *Hilma Natalia* pensioner till belopp af fyrahundrafemtio kronor för änkan Hed-

man och etthundrafemtio kronor för dottern, att utgå årligen från och med år 1910, för änkan Hedman under hennes återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, och för dottern, intill dess hon uppnått 18 års ålder.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 4 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 134) föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af härefter angifna förmän och arbetare, nämligen: stenarbetaren Anders Teodor Andreasson Kärrman, timmermannen Sven Andreasson Björkholm, arbetaren Henrik Andersson Lundblad, förmannen Sven Persson, arbetarna Per August Bodin Frid, Anders Petter Johansson och Carl Johan Petersson, förmannen Nils Otto Johansson, arbetaren Adolf Ferdinand Andersson, förmännen Karl Johan Andersson och Andreas Svensson Melin, arbetarna August Andersson Ceder och Karl Johan Johansson, stenarbetaren Johannes Gustaf Andersson samt arbetarna Karl August Andersson och Per Andersson må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas eller entledigats från anställning vid statens järnvägar, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 300 kronor, dock med villkor att, därest pensionstagare framdeles skulle erhålla anställning mot aflöning af statsmedel, uppgående till det för en hvar beräknade årliga medelinkomstbelopp af respektive 1,200 kronor inom gruppen förmän och yrkesarbetare och 900 kronor inom gruppen vanliga arbetare eller därutöver, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå, samt att, vid sådan aflönings uppbärande i öfrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte aflöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, har Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition medgifvit, att en hvar af härefter angifna förmän och arbetare, nämligen: stenarbetaren Anders Teodor Andreasson Kärrman, timmermannen Sven Andreasson Björkholm, arbetaren Henrik Andersson Lundblad, förmannen Sven Persson, arbetarna Per August Bodin Frid, Anders Petter Johansson och Carl Johan Petersson, förmannen Nils Otto Johansson, arbetaren Adolf Ferdinand Andersson, förmännen Karl Johan Andersson och Andreas Svensson Melin, arbetarna August Andersson Ceder och Karl Johan Johansson, stenarbetaren Johannes Gustaf Andersson samt arbetarna Karl August Andersson och Per Andersson må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas eller entledigats från anställning vid statens järnvägar, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af trehundra kronor,

dock med villkor att, därest pensionstagare framdeles skulle erhålla anställning mot aflöning af statsmedel, uppgående till det för en hvar beräknade årliga medelinkomstbelopp af respektive 1,200 kronor inom gruppen förmän och yrkesarbetare och 900 kronor inom gruppen vanliga arbetare eller därutöfver, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå, samt att, vid sådan aflönings uppbärande i öfrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte aflöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

52:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta att tilldela f. d. ordinarie arbetsförmannen vid statens järnvägar *Assar Larsson* en årlig pension af 450 kronor, räknadt från den 1 januari 1909.

Af hvad i detta ärende anförts har Riksdagen inhämtat, bland annat, att *Assar Larsson* varit anställd i statens järnvägars tjänst allt ifrån april månad 1858 till utgången af år 1907 eller nära 50 år; att han under denna långa tjänstetid städse uppfört sig väl; samt att han nu vid 79 års ålder är medellös och oförmögen att själf försörja sig. I betraktande af dessa omständigheter anser Riksdagen, att *Larsson* ej bör vara hänvisad till att efter särskild ansökan för hvarje år kunna erhålla en gratifikation af 150 kronor, utan att i stället en pension bör honom beviljas. Hvad beloppet af denna beträffar, håller Riksdagen före, att detta bör lämpligen begränsas till 300 kronor, eller enahanda belopp, som i anledning af *Eders Kungl. Maj:ts* framställningar i vissa fall medgifvits för afskedade järnvägsbyggnadsarbetare; och synes pensionen, vid det förhållande att *Larsson* under år 1909 icke undfått någon gratifikation, böra utgå från början af sistnämnda år.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen i anledning af förenämnda motion å allmänna indragningsstaten beviljat extra arbetaren vid statens järnvägar *Assar Larsson* en årlig pension af tre hundra kronor, att utgå från och med den 1 januari 1909.

53:o) *Eders Kungl. Maj:t* har uti en den 8 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 160) föreslagit Riksdagen medgifva, att trädgårdsdirektören vid statens järnvägar *Carl Agathon Leonard Sundius'* änka *Johanna Amalia Sundius*, född *Rydstrand*, och makarnas son *Harald Herman Mathias* må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 april 1910 åtnjuta årliga understöd, den förra, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp af 300 kronor och sonen, intill dess han uppnår 18 års ålder, till belopp af 100 kronor.

Med hänsyn till hvad i ärendet blifvit anfördt har Riksdagen med bifall till *Eders Kungl. Maj:ts* i ämnet gjorda framställning medgifvit, att trädgårdsdirektören vid statens järnvägar *C. A. L. Sundius'* änka

Johanna Amalia Sundius, född Rydstrand, och makarnas son Harald Herman Mathias må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 april 1910 åtnjuta årliga understöd, den förra, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp af trehundra kronor och sonen, intill dess han uppnår 18 års ålder, till belopp af etthundra kronor.

54:o) Uti en den 18 mars innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 106) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att tillförordnade notarien hos riksförsäkringsanstalten *Carl Backman* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från sin befattning vid anstalten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,575 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition har Riksdagen medgifvit, att tillförordnade notarien hos riksförsäkringsanstalten *Carl Backman* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från sin befattning vid anstalten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af ettusen-femhundrasjuttiofem kronor.

55:o) Uti punkt 18 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att vaktmästaren vid universitetsbiblioteket i Lund *Carl Fredrik Lundbergs änka Ingrid Lundberg*, född *Christiansson*, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 200 kronor, att utgå från och med ingången af februari 1909.

På grund af hvad i ärendet anförts har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning; och har Riksdagen sålunda medgifvit, att vaktmästaren vid universitetsbiblioteket i Lund *Carl Fredrik Lundbergs änka Ingrid Lundberg*, född *Christiansson*, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å tvåhundra kronor, att utgå från och med ingången af februari 1909.

56:o) Uti punkt 19 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Lund *Nils Andersson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från sin vaktmästar-syssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 500 kronor årligen.

Riksdagen har medgifvit, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Lund *Nils Andersson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af femhundra kronor årligen.

57:o) Ut i punkt 21 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 4,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 400 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit afsked före år 1867.

I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å fyratusen kronor, att enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst fyrahundra kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit afsked före år 1867.

58:o) Ut i punkt 22 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 21,600 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1910 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen

att lärares eller lärarinnas tjänstgöring afslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 150 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga.

Med bifall till förevarande framställning har Riksdagen beslutat för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af tjuguetusensexhundra kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års

tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1910 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen.

att lärares eller lärarinnas tjänstgöring afslutats så tidigt, att åldersunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till etthundrafemtio kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga.

59:o) Uti punkt 23 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 4,000 kronor att enligt de grunder Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd af högst 50 kronor till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som, efter oförvitlig tjänstgöring, erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1900, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 150 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har för år 1911 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å fyratusen kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd af högst femtio kronor till sådan äldre behöfvande lärare eller lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som, efter oförvitlig tjänstgöring, erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1900, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst etthundrafemtio kronor.

60:o) Uti en den 8 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 149) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för

framlidne rektorn vid tekniska skolan i Stockholm Bror Victor Adlers änka *Ida Laurentia Adler*, född *Holter*, å allmänna indragningsstaten uppföra en årlig pension af 800 kronor att utgå från och med februari månad 1910 och så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har sålunda för framlidne rektorn vid tekniska skolan i Stockholm Bror Victor Adlers änka *Ida Laurentia Adler*, född *Holter*, å allmänna indragningsstaten uppfört en årlig pension af åttahundra kronor att utgå från och med februari månad 1910 och så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd.

61:o) I en den 8 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 156) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att änkan *Anna Katarina Matilda Zetterstén*, född *Löth*, må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 1,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att änkan *Anna Katarina Matilda Zetterstén*, född *Löth*, må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af ett tusen kronor.

62:o) Ut i punkt 24 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att läraren vid Gottlands läns folkhögskola och landtmannaskola vid Hemse, extra jägmästaren *Carl Alfred Eugène Schoug* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han frånträder lärarbefattningen i skogshushållning vid nämnda skolor, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 1,000 kronor.

Riksdagen anser genom hvad i ärendet anförts vara ådagalagdt, att extra jägmästaren *Schoug* gjort sig förtjänt af pension till det belopp, som af Eders Kungl. Maj:t föreslagits. Men med hänsyn därtill att en så väsentlig del af *Schougs* verksamhet fallit utom området för det uppdrag, han haft att utföra i statens tjänst, anser Riksdagen, att icke staten ensam bör bekosta hela denna pension, utan att densamma lämpligen bör till hälften bestridas af Gottlands läns hushållningssällskap och landsting eller ettdera af dem.

Riksdagen har fördenskull på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att läraren vid

Gottlands läns folkhögskola och landtmannaskola vid Hemse, extra jägmästaren Carl Alfred Eugène Schoug må från och med månaden näst efter den, hvarunder han frånträder lärarbefattningen i skogshushållning vid nämnda skolor under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af femhundra kronor, under villkor att hvad som därutöfver erfordras, för att Schoug må erhålla en årlig pension af 1,000 kronor, varder beviljadt af Gottlands läns hushållnings-sällskap och landsting eller ettdera af dem.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har i en den 8 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 155) föreslagit Riksdagen medgifva, att domänintendenten i Skaraborgs län f. d. kaptenen *Magnus Fredrik Rodhe* må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent kommer att efter den 20 juli 1910 upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorde framställning, medgifvit, att domänintendenten, f. d. kaptenen Magnus Fredrik Rodhe må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent kommer att efter den 20 juli 1910 upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor.

64:o) Ut i punkt 25 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. fiskeriagenten Alexander Heinrich Krügers änka *Mathilda Augusta Krüger*, född *Nordström*, må å allmänna indragningsstaten från och med år 1910 under sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, åtnjuta en årlig pension af 500 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att f. d. fiskeriagenten Alexander Heinrich Krügers änka Mathilda Augusta Krüger, född Nordström, må å allmänna indragningsstaten från och med år 1910 under sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, åtnjuta en årlig pension af femhundra kronor.

65:o) Eders Kungl. Maj:t har ut i en den 8 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 157) föreslagit Riksdagen medgifva, att kommissionslandtmätarna *Fredrik Theodor Petersson* och *Anders Wilhelm Sandberg* må, enhvar från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från kommissionslandtmätarebefattningen varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension af 400 kronor utöfver den pension,

som enligt gällande stadganden om kommissionslandtmätarens pensionsrätt må tillkomma honom.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ärendet gjorda framställning, medgifvit, att kommissionslandtmätarna Fredrik Theodor Petersson och Anders Wilhelm Sandberg må, enhvar från och med månaden den näst efter den, hvarunder afsked från kommissionslandtmätarbefattningen varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension af 400 kronor utöfver den pension, som enligt gällande stadganden om kommissionslandtmätarens pensionsrätt må tillkomma honom.

66:o) Uti punkt 26 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen medgifva, att geodetförmannen vid rikets allmänna kartverk *Anders Petter Hedén* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 3,400 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han varder entledigad från sin befattning vid kartverket.

Riksdagen har i så måtto bifallit denna Eders Kungl. Maj:ts framställning, att Riksdagen medgifvit, att geodetförmannen vid rikets allmänna kartverk *Anders Petter Hedén* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 3,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han varder entledigad från sin befattning vid kartverket.

67:o) Uti en den 8 april innevarande år till Riksdagen afläten proposition (nr 154) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af snickaren *Jonas Westerlund*, snickaren *Anders Eriksson* och förre rättaren *Anders Petter Andersson* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han entledigats eller enledigas från sin syssla vid Ultuna landtegendom, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 300 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och har sålunda medgifvit, att enhvar af snickaren *Jonas Westerlund*, snickaren *Anders Eriksson* och förre rättaren *Anders Petter Andersson* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han entledigats eller enledigas från sin syssla vid Ultuna landtegendom, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af trehundra kronor.

68:o) Uti punkten 27 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att änkan *Fredrique Schenholm*, född *Swartling*, må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos kammarkollegium kan komma att upphöra,

under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 1,000 kronor.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgifvit, att änkan Fredrique Schenholm, född Swartling, må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos kammarkollegium kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af ettusen kronor.

69:o) Kungl. Maj:t har i punkten 28 under tionde hufvudtiteln föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte höjas med i jämnadt tal 44,641 kronor eller från 2,569,438 kronor till 2,614,079 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för år 1911 höjt anslaget till allmänna indragningsstaten med 44,641 kronor, eller från 2,569,438 kronor till 2,614,079 kronor.

Extra anslag.

70:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts under punkten 29 af tionde hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen å extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 2,350,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

71:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkten 30 under tionde hufvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen till förstärkande af det i 1910 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén å extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 504 kronor.

72:o) Uti punkten 31 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1911 uppföra ett förslagsanslag å 28,131 kronor.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen ej haft något att erinra och har sålunda för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Eders Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1911 uppfört ett förslagsanslag af 28,131 kronor.

73:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts i punkten 32 af tionde hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen till förstärkande af det i 1910 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond å extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

74:o) Uti punkt 33 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels medgifva att, enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behöfvande folkskollärare och folkskollärarinnor, hvilka före år 1907 erhållit afsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1911 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 525 kronor, dels ock för ändamålet på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 36,637 kronor.

Riksdagen anser goda skäl vara anförda för att de ifrågavarande folkskollärarna och folkskollärarinnorna genom ett tillfälligt understöd i mån af behof erhålla någon förbättring af de pensioner, som enligt gällande bestämmelser för närvarande utgå till dem. En liknande förmån har alltsedan år 1908 på grund af Riksdagens beslut kunnat beredas vissa äldre, afskedade underofficerare och vederlikar vid armén. Likasom det anslag, som för sistnämnda ändamål anvisats, bör äfven det nu ifrågavarande anslaget kunna år efter år minskas, i mån som de pensionsberättigades antal kommer att nedgå.

På grund af hvad sålunda och i öfrigt blifvit i ämnet anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, dels medgifvit att, enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behöfvande folkskollärare och folkskollärarinnor, hvilka före år 1907 erhållit afsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1911 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 525 kronor,

dels ock för ändamålet på extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1911 anvisat ett belopp af 36,637 kronor

75:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 34 under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för bestridande af de extra pensionsavgifter, hvilka

på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnes pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i omförmälda hänseende föreslagit, har Riksdagen, för bestridande af de extra pensionsavgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1911 under riksstatens tionde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

76:o) Eders Kungl. Maj:t har uti punkt 35 under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att på extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1911 uppföra ett förslagsanslag af 5,700 kronor för utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behöfvande omständigheter och antingen erhållit afsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit afsked med afkortad pension från anslaget till pensionering af civila tjänstinnehafvare, samt att i afseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans öfverstiga 500 kronor.

På grund af hvad i detta ärende anförts, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1911 uppfört ett förslagsanslag af 5,700 kronor för utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behöfvande omständigheter och antingen erhållit afsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit afsked med afkortad pension från anslaget till pensionering af civila tjänstinnehafvare, samt att i afseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans öfverstiga 500 kronor.

77:o) Uti punkten 36 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1911 under riksstatens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 31,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

På grund häraf har Riksdagen till förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1911 under rikstatsens tionde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag å 31,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1910.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Ordinarie anslagen under riksstatens Tionde hufvudtitel.

Pensions- och indragningsstaterna.	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
A. Pensionsstaten.		
Till pensionering af civile tjänst innehafvare, <i>förslagsanslag</i>	100,000	—
Förvaltningsbidrag till en ny änke- och pupillkassa för civilstaten	35,000	—
Arméns pensionskassa:		
Ersättning för mistade löneinnehållningar	4,640: —	
Dito för nådårs- och begravningshjälpsbesparingar	28,080: —	
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	119,332: —	152,052 —
Vadstena krigsmanshuskassa	243,640	—
Bidrag till ersättning i anledning af kroppsskada, ådragen under militär tjänstgöring	30,000	—
Förhöjning i gratialen åt afskedadt manskap	294,000	—
Flottans pensionskassa:		
Ersättning för minskade inkomster:		
Till pensionsfonden	36,320: —	
» gratialfonden	16,650: —	
Bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	24,550: —	77,520: —
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	270,000: —	
Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (däraf högst 9,030 kronor till den för daglönare å f. d. timmermans- och handt- verksstaterna inrättade invalidstat) <i>förslagsanslag</i>	189,600: —	537,120 —
Invalidhusfonden	60,350	—
För blesserade öfver- och underofficerare, <i>reservationsanslag</i>	2,400	—
» gäldande af statens andel i kostnaden för pensionering af lasarettsläkare, <i>förslagsanslag</i>	25,000	—
Bidrag till sjuksköterskors pensionering, <i>förslagsanslag</i>	6,700	—
Till bestridande af statens bidrag till pensionering af barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—
» gäldande af kostnaden för förvaltningen af barnmorskornas pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> , högst	11,000	—
Transport	1,527,262	—

	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
Transport	1,527,262	—
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt att af tullmedlen direkt utgå, <i>förslagsanslag</i>	101,000	—
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.	115,965	—
Bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	68,000	—
Bidrag till döfstumlärares pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—
Bidrag till folkskollärares pensionering	681,092	—
Bidrag till folkskollärares änke- och pupillkassa	71,730	—
Bidrag till kungl. hofkapellet pensionsinrättning	3,000	—
Säger	2,598,049	—
B. Allmänna indragningsstaten.		
Till diverse föremål, <i>förslagsanslag</i>	2,614,079	—
Summa	5,212,128	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens Tionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Pensionsstaten.		
Till upprättande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	2,350,000	—
» förstärkande af det i 1910 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	504	—
» utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i>	28,131	—
» förstärkande af det i 1910 års riksstat uppförda anslag för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	6,200	—
» beredande af understöd åt vissa äldre behöfvande folkskollärare och folkskol-lärarynnor	36,637	—
» extra pensionsavgifter till folkskollärarnas pensionsinrättning, <i>förslagsanslag</i>	20,000	—
» utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, <i>förslagsanslag</i> ...	5,700	—
» förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	31,000	—
Summa	2,478,172	—